

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДРОГОБИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ІВАНА ФРАНКА
РАДА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ
MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
DROHOBYCH IVAN FRANKO STATE PEDAGOGICAL UNIVERSITY
YOUNG SCIENTISTS COUNCIL

ISSN 2308-4855 (Print)
ISSN 2308-4863 (Online)

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ГУМАНІТАРНИХ НАУК:

Міжвузівський збірник наукових праць молодих
вчених Дрогобицького державного педагогічного
університету імені Івана Франка

HUMANITIES SCIENCES CURRENT ISSUES:

Interuniversity collection of Drohobych
Ivan Franko State Pedagogical University
Young Scientists Research Papers

ВИПУСК 12
ISSUE 12

Дрогобич, 2015
Drohobych, 2015

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка
(протокол № 4 від 19 березня 2015 року)*

Актуальні питання гуманітарних наук : міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка [редактори-упорядники В. Ільницький, А. Душний, І. Зимомеря]. – Дрогобич : Посвіт, 2015. – Вип. 12. – 344 с.

Видання розраховане на тих, хто цікавиться питаннями розвитку педагогіки вищої школи, а також історії, філології, мистецтвознавства.

Пантюк М.П. – д.пед.н., проф.

Головний редактор

Ільницький В.І. – к.і.н., доц. (співредактор);

Душний А.І. – к.пед.н., доц., чл. хор. МАНПО (співредактор);

Зимомеря І.М. – д.філол.н., проф. (співредактор).

Редакційна колегія:

Бермес І.Л. – д.мист., проф.; Борщевіч В.Т. – д.і.н., Вагнер Марек – д.лабл. з іст., проф. (Польща); Девидов М.А. – д.мист., проф., акад. МАІ, засл. діяч мист. Укр.; Дмитрів І.І. – к.філол.н., доц. (випл. секретар); Добрянський І.А. – д.пед.н., проф.; Жигайло О.О. – к.психол.н., доц.; Зимомеря М.І. – д.філол.н., проф.; Іванішин П.В. – д.філол.н., проф.; Імханський М.І. – д.мист., проф., засл. діяч мист. РФ (Росія); Каас О.В. – д.пед.н., проф.; Кемін В.П. – д.пед.н., проф.; Кияновська Л.О. – д.мист., проф., засл. діяч мист. Укр.; Козаренко О.В. – д.мист., проф., засл. діяч мист. Укр.; Козир А.В. – д.пед.н., проф.; Лигівня М.Р. – д.і.н., проф.; Медведчук Ю.Є. – д.мист., проф.; Москалець В.П. – д.психол.н., проф.; Новаковська Катяжина – д.лабл. з філол. (Польща); Орпанський Л.В. – д.пед.н., проф.; Палійчук М.М. – д.політ.н., проф.; Петричко О.М. – д.і.н., проф.; Сват Г.І. – д.філол.н., проф.; Савчин М.В. – д.психол.н., проф.; Сенько Н.А. – д.пед.н., проф.; Сенік Л.Т. – д.філол.н., проф.; Сергієв В.І. – д.і.н., проф.; Ситник О.М. – д.і.н., доц.; Станішевська І.О. – д.пед.н., проф., чл. хор. МАНПО; Станішевський А.Я. – д.мист., проф., акад. МАІ, засл. діяч мист. Укр.; Стемпнік Анджей – д.лабл. з іст., проф. (Польща); Тельвак В.В. – д.і.н., проф.; Фугала В.П. – д.і.н., проф.; Циховська Е.Д. – д.філол.н., проф.

Рецензенти:

Скотна Н.В. – д.філол.н., проф., зав. каф. працт. психол., регистр ДДУУ ім. І. Франка.

Палаєва Г.М. – д.пед.н., проф. каф. ф-но вик. та худ. культ. ІМ НПУ ім. М. Драгоманова.

Астаф'єв О.Г. – д.філол.н., проф. каф. теорії літ., компаратив. і літ. тв. ІФ КНУ ім. Т. Шевченка.

Патрільяк І.К. – д.і.н., проф. каф. новіт. іст. України, декан іст. фак. КНУ ім. Т. Шевченка.

Відповідно до ліцензійного договору № 180-03/2014 від 27.03.2014 р. збірник «Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка» включений до міжнародної науково-метричної бази РІНЦ (Російський індекс наукового цитування).

Статті збірника прирівнюються до публікацій у виданнях України, які включені до міжнародних науково-метричних баз відповідно до вимог наказу МОН України від 17 жовтня 2012 р. № 1112 (зі змінами, внесеними наказом МОН України від 03.12.2012 р. № 1380).

Свідчення про державну реституцію оригінального зразку масової інформації «Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка» Серія КВ № 19906-9706P від 14.05.2013 р.

Усі електронні версії статей збірника оприлюднюються на офіційному сайті видання <http://youngscientists.bl.ee/AQGS/?AQGS>

Редакційна колегія не обов'язково поділяє позицію, висловлену авторами у статтях, та не несе відповідальності за достовірність наведених даних та посилань.

Засновник і видавець – Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, співзасновники Ільницький В.І., Душний А.І., Зимомеря І.М.

Адреса редакції: Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, вул. Івана Франка, 24 м. Дрогобич, Львівська обл., 82100.

тел.: (03244) 1-04-74, факс: (03244) 3-81-11, e-mail: vilnicky@gmail.com

© Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, 2015

© Ільницький В.І., Душний А.І., Зимомеря І.М., 2015

*Recommended for publication
by Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University Academic Council
(protocol № 4 from March 19, 2015)*

Humanities science current issues: Interuniversity collection of Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University Young Scientists Research Papers / [editors-compilers V. Ilynytsky, A. Dushny, I. Zymomyra]. – Drohobych. : Posvit, 2015. – Issue 12. – 344 s.

The publication is intended for those who are interested in the High School Pedagogics and history, philology, art development.

M. Pantjuk – Doctor of Education, Professor.

Chief editor:

V. Ilynytsky – Ph.D. in History, Associate Professor (co-editor);

A. Dushny – Ph.D. in Education, Associate Professor, EISA Corresponding Member (co-editor);

I. Zymomyra – Doctor of Philology, Professor (co-editor).

Editorial board:

I. Bermes – Doctor of Arts, Professor, **V. Borshcheych** – Doctor of History; **M. Wagner** – Dr. habil. in History, Professor (Poland); **M. Davydov** – Doctor of Arts, Professor, Academician of IIA, Honored Artist of Ukraine; **I. Dmytriv** – Ph.D. in Philology, Associate Professor (exec. Secretary); **I. Dobryunskyj** – Doctor of Education, Professor; **O. Zhyhailo** – Ph.D. in Psychology, Associate Professor; **M. Zymomyra** – Doctor of Philology, Professor; **P. Ivanushyn** – Doctor of Philology, Professor; **M. Imhanizkiy** – Doctor of Arts, Professor, Honored Artist of the Russian Federation (Russia); **O. Kvas** – Doctor of Education, Professor; **V. Kemin** – Doctor of Education, Professor; **L. Kujanova** – Doctor of Arts, Professor, Honored Artist of Ukraine; **O. Kozarenko** – Doctor of Arts, Professor, Honored Artist of Ukraine; **A. Kozyr** – Doctor of Education, Professor; **M. Lytvyn** – Doctor of History, Professor; **J. Medvedyk** – Doctor of Arts, Professor; **V. Moskaletz** – Doctor of Psychology, Professor; **K. Nowakowska** – Dr. habil. in Philology (Poland); **L. Orshanskyj** – Doctor of Education, Professor; **M. Palinchak** – Doctor of Political Sciences, Professor; **O. Petrechko** – Doctor of History, Professor; **H. Sabat** – Doctor of Philology, Professor; **M. Savchyn** – Doctor of Psychology, Professor; **N. Sejko** – Doctor of Education, Professor; **L. Senyk** – Doctor of Philology, Professor; **V. Serhichuk** – Doctor of History, Professor; **O. Syrnivk** – Doctor of History, Associate Professor; **I. Stashevskaja** – Doctor of Education, Professor, EISA Corresponding Member; **A. Stashevskiy** – Doctor of Arts, Professor, Academician of IIA, Honored Artist of Ukraine; **A. Stempnik** – Dr. habil. in History, Professor (Poland); **V. Telvak** – Doctor of History, Professor; **V. Futala** – Doctor of History, Professor; **E. Tsyhovskyka** – Doctor of Philology, Professor.

Reviewers:

N. Skotna – Doctor of Philosophy, Professor, Head of Applied Psychology Department, rector of Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University.

H. Padalka – Doctor of Education, Professor of piano performance and artistic culture Department of Art Institute National Pedagogical Dragomanov University.

O. Astafjev – Doctor of Philology, Professor of Literature Theory, Comparative Literature and Literary Work Department of Philology Institute Kyiv National Taras Shevchenko University.

I. Patryljak – Doctor of History, Professor of Ukraine Modern History Department, the Dean of History Faculty Kyiv National Taras Shevchenko University.

Under the license agreement No 180-03/2014 from 27.03.2014 the collection «Humanities science current issues: Interuniversity collection of Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University Young Scientists scientific papers» is included in the international scientific metric base RSCI (Russian scientific citation index).

The articles are equal to publications in Ukraine journals included in international scientific metric databases accordance with the MES of Ukraine order from 17 november 2012 p. No 1112 (amended by the MES of Ukraine order from 03.12.2012 No 1380).

Print media registration certificate «Humanities science current issues: Interuniversity collection of Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University Young Scientists Research Papers» series KV № 19906-9706P from 14.05.2013

All electronic versions of articles in collection are available on the official website edition <http://youngscientists.bl.ee/AQGS/?AQGS>

Editorial board do not necessarily reflect the position expressed by the authors of articles, and is not responsible for the accuracy of these data and references.

Founder and Publisher – Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University, co-founders V. Ilynytsky, A. Dushny, I. Zymomyra.

Editorial address: Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University, Ivana Franka str., 24, Drohobych, Lviv region, 82100, tel.: (03244) 1-04-74, fax: (03244) 3-81-11, e-mail: vilnicky@gmail.com

© Drohobych State Ivan Franko Pedagogical University, 2015

© V. Ilynytsky, A. Dushny, I. Zymomyra, 2015

2. Власти Ирана запретили Атлас мира : [Электронный ресурс] – Режим доступа : <http://lenta.ru/world/2004/11/24/gulf/>

3. Иран выразил протест Китаю по поводу искажения названия Персидского залива : [Электронный ресурс] – Режим доступа : <http://www.rosbalt.ru/main/2010/11/16/790490.html>

4. Spencer R. Iran Threatens Flight Ban over 'Persian' Gulf Name Row / Richard Spencer : [Электронный ресурс] – Режим доступа : <http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/middleeast/iran/7293430/Iran-threatens-flight-ban-over-Persian-Gulf-name-row.html>

REFERENCES

1. Ermolovich D. I. Imena sobstvennye : teoriya i praktika mezhyazykovoj peredachi / D. I. Ermolovich. – M. : R. Vallent, 2005. – 416 s.

2. Vlasti Irana zapretili Atlas mira : [Jelektromnyj resurs] – Rezhim dostupa : <http://lenta.ru/world/2004/11/24/gulf/>

3. Iran vyrazil protest Kitaju po povodu iskazhenija nazvanija Persidskogo zaliva : [Jelektromnyj resurs] – Rezhim dostupa : <http://www.rosbalt.ru/main/2010/11/16/790490.html>

4. Spencer R. Iran Threatens Flight Ban over 'Persian' Gulf Name Row / Richard Spencer : [Jelektromnyj resurs] – Rezhim dostupa : <http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/middleeast/iran/7293430/Iran-threatens-flight-ban-over-Persian-Gulf-name-row.html>

Стаття подано до редакції 27.02.2015 р.

Рашкі Н. Особливості портретних описів у романі «Тасмний сад».
УДК 821.111"20"

Наталія РАШКІ,
викладач кафедри міжнародних комунікацій факультету туризму та міжнародних комунікацій ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (Україна, Ужгород) hlushchak_natalia@mail.ru

ОСОБЛИВОСТІ ПОРТРЕТНИХ ОПИСІВ У РОМАНІ «ТАСМНИЙ САД» Ф. Г. БЕРНЕТ

Стаття присвячена розгляду особливостей портретних описів у романі «Тасмний сад» Ф. Г. Бернет. Встановлено й систематизовано найбільш характерні лексичні й образно-стилістичні засоби портретної репрезентації героїв.

Ключові слова: проза Ф. Г. Бернет, портретний опис, портретна репрезентація, мовно-стилістичні особливості.
Лит. 12.

Nataliy RASHKI,
lecturer of International Communications Department Tourism and International Communications Faculty SHEU «Uzhhorod National University» (Ukraine, Uzhgorod) hlushchak_natalia@mail.ru

THE PORTRAIT DESCRIPTION PECULIARITIES IN THE NOVEL «THE SECRET GARDEN» BY F. H. BURNETT

The portrait description peculiarities in the novel «The Secret Garden» by F. H. Burnett is shown in the article. The most typical lexical, figurative and stylistic means of characters' portrait representation are ascertained and systematized.

Key words: F. H. Burnett prose, portrait description, portrait representation, lingual and stylistic peculiarities.
Ref. 12.

Наталія РАШКІ,
преподаватель кафедры международных коммуникаций факультета туризма и международных коммуникаций ГБУЗ «Ужгородский национальный университет» (Украина, Ужгород) hlushchak_natalia@mail.ru

ОСОБЕННОСТИ ПОРТРЕТНОГО ОПИСАНИЯ В РОМАНЕ «ТАИНСТВЕННЫЙ САД» Ф. Г. БЕРНЕТТ

В статье рассматриваются особенности портретного описания в романе «Тайственный сад» Ф. Г. Бернетт. Установлено и систематизировано характерные лексические и образно-стилистические средства портретной репрезентации героев.

Ключевые слова: проза Ф. Г. Бернетт, портретное описание, портретная репрезентация, лингвостилистические особенности.
Лит. 12.

Постановка проблеми. Портретний опис літературного персонажа – важлива складова будь-якого художнього твору, оскільки відіграє значну роль у створенні його

Мовознавство. Літературознавство
цілісного образу. Метою цієї розвідки є проаналізувати використання найбільш характерні лексичних засобів у портретних описах персонажів у романі «Гасмний сад» Ф. Г. Бернет. У художньому тексті центральним об'єктом зображення є людина, а всі події, ситуації, що описуються в тексті – засобом її всебічної характеристики. Свій погляд на сутність людських характерів автор художнього твору розвивав в системі створених ним образів дійових осіб, що втілюють у собі синтез художнього узагальнення і конкретної неповторюваної індивідуалізації у світі естетичного ідеалу митця [4, 84].

Головним завданням даної статті є аналіз лінгвостилістичної специфіки портретних описів у прозовому творі англomовної авторки.

Аналіз досліджень. Мовні особливості портретного опису у художніх творах, написаних митцями в різні епохи, неодноразово ставали предметом детального вивчення лінгвістів. Портрет персонажа перебував у фокусі літературознавчих (В. Барахов, Б. Галанов, М. Уртмінцева) і лінгвістичних студій як у плані синхронії, так і діахронії. Вивчали структурно-композиційний (С. Гончарова, Т. Іжевська), стилістичний (О. Горшенева, І. Краус), лінгвопрагматичний (Н. Борисенко) та лінгвокогнітивний (С. Селезньова) аспекти портрета. Однак, мовні особливості портретного опису в романі «Гасмний сад» Ф. Г. Бернет ще не були предметом уваги дослідників.

Мета статті – дослідити особливості портретних описів у прозовому творі «Гасмний сад» Ф. Г. Бернет, а також окреслити найбільш характерні лексичні й образно-стилістичні засоби портретної репрезентації героїв.

Виклад основного матеріалу. Портрет, власне, як образ людини, широко представлений не лише в літературі, але й в інших видах мистецтва, зокрема у живописі, який і здійснив безпосередній вплив на його розвиток у словесності. Саме в історії живописного та літературного портретів простежується еволюція форм художньої свідомості. З одного боку, така еволюція пов'язана з розподілом функцій між різними видами мистецтва, а з іншого – відображає тенденції до синтезу літератури та живопису, зумовленого їхнього спорідненого природою.

В історії естетики зафіксовано численні докази використання досвіду пластичних мистецтв в осмисленні художньої образності. Аналогія між літературним портретом – живописним портретом дає змогу пояснити його художню природу засобами іншого мистецтва. Основною метою як письменника, так і живописця постає створення художнього образу, за яким стоїть світ окремої особистості, її життя, біографія. Усе описується кризь призму індивідуального сприйняття художника. Визначальна різниця полягає в тому, що портрет в живописі – це жанр, а в літературі – елемент структури художнього твору [3, 9–10].

Особливістю портретного опису є також і те, що він ніколи не буває вичерпним. Портрет може бути лаконічним, стислим, докладним, але безпосередньо він не співвідноситься з зоровим сприйняттям людини. Проте, ця неповнота портрету персонажу у художньому творі доповнюється цілим рядом моментів, що приєднуються до зовнішності, малодоступних або зовсім недоступних безпосередньо образотворчому мистецтву: манери, хода, тембр голосу, вираз обличчя, що змінюється, вся зовнішність у ті часи історичні моменти життя людини [2, 8].

Портрет – це важливий засіб, що творить характер героя. Вагому роль відіграє тут світогляд митця та його творча уява. Пильна увага письменника до портретів «грунтується на загальній закономірності, згідно з якою внутрішні психічні стани людей відбиваються в міміці, пантоміміці, динаміці мовлення» [7, 562].

Рашкі Н. Особливості портретних описів у романі «Гасмний сад».

Отже, портрет персонажа – це структурне утворення, що відображає взаємне розміщення та зв'язок фрагментів, які передають цілісний опис зовнішності [5, 10]. М. Храпченко зазначає, що портрет є своєрідним вступом у внутрішній світ людини й сприяє знайомству не так із зовнішнім, як із внутрішньо-індивідуальним виявом персонажа [11, 371].

Портрет виступає одним із засобів індивідуалізації персонажа. Окрім зовнішніх фізичних характеристик персонажа, він охоплює відомості про його зачіску, одягу, манери, аксесуари, тобто про те, що відображає смаки, пристрасті, звички – індивідуальність героя. Портрет, на відміну від пейзажу, визначає і соціальну приналежність персонажа, і входить до темпорального континууму тексту [1, 142].

З іншого боку, портрет у літературному творі – це «зображення зовнішності людини – обличчя, пошти, одягу та взуття, жестів тощо. За допомогою портрета письменник дає читачеві зорове уявлення про персонаж» [6, 165]. Погоджуючись з вищеведеним твердженням, низка лінгвістів та літературознавців уточнює його та відзначає, що за допомогою зображення зовнішніх характеристик людини автор намагається проникнути у внутрішній світ особистості, її психологію, характер. Так, Т. Насалевиц у своєму дисертаційному дослідженні розуміє портрет як «зображення зовнішніх характеристик – статичних (рис обличчя, одяг тощо) і кінетичних (міміка, жестів), а також психологічних особливостей» [8, 27]. Натомість, А. Ткаченко стверджує, що опис зовнішності персонажа не має самодостатнього значення, а «покликаний допомагати проникненню в його внутрішній світ, психологію, душевні порухи, вдачу» [10, 195].

Залежно від кількості персонажів виділяються чотири домінантні портретні різновиди:

- 1) одиничний (описує зовнішність одного героя);
- 2) здвоєний (опис відбиває зовнішність двох персонажів);
- 3) строєний (подає опис трьох дійових осіб);
- 4) груповий (опис групи або груп людей).

Незважаючи на розмаїття портретних типів, основним засобом опису героїв у романі Ф. Г. Бернет виявлено одиничний портретний опис. Ось ілюстрації з тексту: «*Her hair was like curly silk and she had a delicate little nose which seemed to be disdainful things, and she had large laughing eyes*» [12, 6] / «*Її волосся було м'яке, на милому обличчі віділялись бездонні жваві очі та маленький носик*» (переклад – Н. Р.); «*Basil was a little boy with impudent blue eyes and a turned-up nose*» [12, 9] / «*Безил був синьооким хлопчиком з кирпатим носиком*» (переклад – Н. Р.).

З огляду на склад лексики стосовно позначення візуального образу в художньому тексті Г. Старикова виділяємо три лексико-тематичні розряди.

1. **Семантична лексика.** Цей розряд складають іменники, які позначають тіло людини та його частини (голова, обличчя, очі, ніс, руки тощо). Ось приклад з тексту Ф. Г. Бернет: «*She thought Mrs. Medlock the most disagreeable person she had ever seen, with her common, highly colored face and her common fine bonnet*» [12, 10] / «*Вона вважала місіс Медлок найнеприємнішою людиною в світі, в якій завжди було червоне обличчя і жакетний капелюх*» (переклад – Н. Р.); «*She was a stout woman, with very red cheeks and sharp black eyes*» [12, 10] / «*Вона була озрядною червоноцокою жінкою з виразними карими очима*» (переклад – Н. Р.).

2. **Вестиментальна лексика.** До цього розряду входять іменники, які називають одяг, взуття (плаття, штани, туфлі). Ось ілюстрації з тексту: «*She wore a very purple dress, a black silk mantle with jet fringe on it and a black bonnet with purple velvet flowers*» [12,

Мовознавство. Літературознавство

10] / «Вона була відрізнялася червоною сукню, чорно шовковою накидкою з бахромою і чорній капелюшок з оксамитовими квітками» (переклад – Н. Р.); «Her black dress made her look yellow than ever, and her limp light hair straggled from under her black sere hat» [12, 11] / «Її чорне платтячко і чорній капелюх, з-під якого виглядало руське волосся, робили її ще байдужішою» (переклад – Н. Р.); «... little girls in thick satin frocks which reached to their feet and stood out about them, and boys with puffed sleeves and lace collars and атласні платтячка, а хлопці були вібрані у зовсім незвичну одежу з пишними рукавами і мереживними комірчиками» (переклад – Н. Р.).

3. **Кінети́чна лексика.** Цей розряд охоплює лексичні одиниці, які позначають міміку, жести. Ось ілюстрації з тексту: «She had a little thin face and a little thin body, thin light hair and a sour expression» [12, 6] / «Вона мала худорляве личко і таке ж худорляве тільце, ріденьке руське волосся і кислий вираз обличчя» (переклад – Н. Р.); «Mary sat in her corner of the railway carriage and looked plain and fretful» [12, 11] / «**Набу́рмосена Мері сіла в куток у вагоні**» (переклад – Н. Р.).

Не останню роль у наповненні портретних описів відіграють різноманітні тропи. Під час аналізу роману виявлено, що авторка переважно використовує порівняння з метою створення яскравих характеристик героїв. Ось ілюстрації з тексту: «Colin was standing upright as straight as an arrow and looking strangely tall» [12, 108] / «**Колін стояв прямо, витягнувшись мов стріла, і виглядав незвично високим**» (переклад – Н. Р.); «He's as strong as a moor pony» [12, 94] / «**Та він здоровий як бик**» (переклад – Н. Р.). Авторка застосовує такі порівняння для образного підкреслення важливих портретних деталей персонажів, їхнього зовнішнього вигляду.

Висновки. Портрет у письменника – це не просто опис зовнішності, який дає інформацію про персонажа. Він розкриває сутність людини. Майстерність Ф. Г. Бернет досягається завдяки висвітленню портретних деталей, які виконують характеротворчу функцію. Портретна деталь авторки неповторна, глибоко індивідуальна. Вона використовується для вираження складних внутрішніх переживань персонажа та поглиблення психологізму.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Барахов В. Літературний портрет / В. Барахов. – Ленінград : Наука, 1985. – 312 с.
2. Бахтин М. Естетика словесного творчства / М. Бахтин. – М. : Искусство, 1979. – 424 с.
3. Бохун Н. Мовностилістичні особливості створення портрета персонажа в іспанській художній літературі XIX–XX століть : автореф. дис. ... канд. філолог. наук : спец. 10.02.05 – романська мова / Н. Бохун. – К., 2007. – 20 с.
4. Голубков В. Мастерство А. П. Чехова / В. В. Голубков. – М. : Гос. учебно-педагог. изд-во, 1958. – 196 с.
5. Горшенева Е. Портрет персонажа в системі цілісного художнього тексту на матеріалі американської реалістическої прози) : автореф. дис. ... канд. філолог. наук : спец. 10.02.04 – германські мови / Е. Горшенева. – К., 1984. – 25 с.
6. Лесин В. Літературознавчі терміни / В. Лесин. – К. : Радянська школа, 1985. – 251 с.
7. Літературознавчий словник-довідник / [за ред. Р. Гром'яка, Ю. Коваліва]. – К. : Академія, 1997. – 752 с.
8. Насалевич Т. Портретні описання в різних типах тексту (роман, драма, сказка) : дис. ... канд. філологічних наук : спец. 10.02.04 – германські мови / Т. Насалевич. – Одеса, 2003. – 198 с.
9. Старикова Г. Лексика портретних описаній : автореф. дис. ... канд. філолог. наук : спец. 10.02.01 – російський мови (як іностранный) / Г. Старикова. – Ленінград, 1984. – 21 с.

Ранкі Н. Особливості портретних описів у романі «Тамний сад»...

10. Ткаченко А. Мистецтво слова (Вступ до літературознавства) : підручник [для гуманітаріїв] / А. Ткаченко. – К. : Київський університет, 2003. – 448 с.

11. Храпченко М. Лев Толстой как художник / М. Храпченко. – М. : Художественная литература, 1978. – 580 с.

12. Burnett F. «The secret garden» / F. N. Burnett. – London : Heinemann, 1911. – 384 p.

REFERENCES

1. Barahov V. Literaturnyj portret / V. Barahov. – Leningrad : Nauka, 1985. – 312 s.
2. Bahin M. Jestetika slovesnogo tvorčestva / M. Bahin. – M. : Iskusstvo, 1979. – 424 s.
3. Bohun N. Movernostilistični osobivosti stvorenja portreta personazha v ispans'kij hudozhnij literaturi XIX–XX stolit' : avtoref. dis. ... kand. filolog. nauk : spec. 10.02.05 – romans'ki movi / N. Bohun. – K., 2007. – 20 s.
4. Golubkov V. Masterstvo A. P. Chehova / V. V. Golubkov. – M. : Gos. uchebno-pedagog. izd-vo, 1958. – 196 s.
5. Gorsheneva E. Portret personazha v sisteme celostnogo hudozhestvennogo teksta na materiale amerikanskoy realizitičeskoj prozy) : avtoref. dis. ... kand. filolog. nauk : spec. 10.02.04 – germanskije jazyki / E. Gorsheneva. – K., 1984. – 25 s.
6. Lesin V. Literaturoznavchi termini / V. Lesin. – K. : Radjans'ka shkola, 1985. – 251 s.
7. Literaturoznavchij slovník-dovídnik / [za red. R. Grom'jaka, Ju. Kovaliva]. – K. : Akademiya, 1997. – 752 s.
8. Nasalevich T. Portretnye opisaniya v razlichnyh tipah teksta (roman, drama, skazka) : dis. ... kandi. filologičeskij nauk : spec. 10.02.04 – germanskije jazyki / T. Nasalevich. – Odessa, 2003. – 198 s.
9. Starikova G. Leksika portretnyh opisaniy : avtoref. dis. ... kand. filolog. nauk : spec. 10.02.01 – russkij jazyk (kak inostrannyj) / G. Starikova. – Leningrad, 1984. – 21 s.
10. Tkachenko A. Mistečstvo slova (Vstup do literaturoznavstva) : pidručnik [dija humanitariv] / A. Tkachenko. – K. : Kijivs'kij universitet, 2003. – 448 s.
11. Hrapchenko M. Lev Tolstoj kak hudozhnik / M. Hrapchenko. – M. : Hudozhestvennaja literatura, 1978. – 580 s.
12. Burnett F. «The secret garden» / F. N. Burnett. – London : Heinemann, 1911. – 384 p.

Стаття подано до редакції 18.02.2015 р.

ЗМІСТ

ІСТОРІЯ

Галик В. Андрей Шептицький та Іван Франко: до проблеми аналізу та оцінки взаємин між митрополитом і вченим	5
Галів М. Вибранці-солгиси у селі Лігня на Дрогобищині (XVII–XVIII ст.)	15
Ільницький В., Бяток Т. Заходи репресивно-каральних органів із розшуку Миколи Твердохліба-«Грома» (за матеріалами Галузевого державного архіву Служби безпеки України)	22
Лазорак Б. Церковні джерела про наслідки російської окупації в парафіях дрогобицького деканату (1916–1917 рр.): загроза руїни, проблема воєнних сиріт та спроби відродження	32
Медвідь О. Політика Фронту національної єдності у 1933–1939 рр.	55
Попп Р. Джерела особового походження з історії інтелігенції Львова (1944–1953)	62
Чиркова М. Навчитель українства Іван Степенко	69
Футала В. Діяльність культурно-освітніх товариств Західної України у 1920–1930-х рр.: сучасні дослідження та інтерпретації	79

МИСТЕЦТВОЗНАВСТВО

Медведик Ю. «Богогласник» – перша друкована антологія духовних пісень в Україні	89
Душний А., Чорний Ю. Оркестрове музикування на народних інструментах у контексті академічного синтезу ХХІ століття	97
Безаленко Ю., Горбачук Г. Педагогічний досвід учнів В. А. Вичержаніна у системі формування основ класичного танцю. Не природна виворотність	107
Боб'як Д. Дослідження українського художнього текстилю ХХ – початку ХХІ століття	113
Марушка М. Теорія і методика роботи з дитячим колективом	119
Прощок В. Культурологічні аспекти підготовки майбутнього вчителя музики	124
Радомський М. Художній віраж на сучасному етапі: художні, технологічні і функціональні новації у віражному мистецтві	130
Шариков Д. Філософія неокласичного танцю та естетика нового балету за художнім методом Михайла Фокіна і Федора Лопухова	135

МОВОЗНАВСТВО. ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВО

Вереш Н., Вереш М. Порівняльний аналіз Послання Апостола Павла до Римлян 8.1–4 (грецький та англійський тексти)	142
Крулько О. «А час не стигує галулю...»: мовна картина світу у поезії Ліни Костенко	148
Паночко М. Українська юридична думка кінця ХІХ – початку ХХ ст. та її лексикографічне відображення	155
Патен І. Лінгвокультурологічна специфіка фразем на позначення руку (на матеріалі української, російської, польської та англійської мов)	162
Поліщук О. Переклад топонімів як елемент лінгвокраїнознавчого аспекту вивчення мови	169
Рашкі Н. Особливості портретних описів у романі «Тамний сад» Ф. Г. Бернет	175
Ригус В. Роль аргументації у сучасному політичному дискурсі	180
Юзьо С. Фраземіка говірки села Сімер Перечинського району Закарпатської області	187
Вовк О. Емоційний потенціал дитячих оповідань Володимира Винниченка	193

Голомідова Л. Межі національної ідентичності: зустріч «Свого» й «Чужого» в художній свідомості Роберта Музіла	199
Дмитрів І. Образ богопошвяченої особи в українській поезії міжвоєнного періоду ХХ століття	205
Марочканчич І. Культурний імперіалізм і культурний націоналізм: пролегомени до експлікації	213
Оверчук О. Передумови створення Південно-західного відділу РГГ: ретроспективний аналіз	218
Углій Л., Зимоля І. Система художніх засобів психологізму у прозі Тоні Моррісон	224
Цявель С. Тарас Шевченко та Олександр Пушкін: творчий діалог двох геніїв	232

ПЕДАГОГІКА

Белікова Ю. Розкриття можливостей навчального курсу «Основи професійного майстрів виробничого навчання» для забезпечення професійного саморозвитку майбутніх майстрів виробничого навчання	237
Герасимчук В. Роль гігієнічного виховання молоді у педагогічній спадщині Августина Волошина	242
Гірняк С. Стефан Ковалів: штрихи до мовного портрета	248
Жигайло О., Сарабаха Г. Особливості застосування елементів концепції В. Я. Дяченка про колективні способи навчання на уроках математики у початковій школі	255
Ігнат'єва А. Розуміння сутності природи як основного чинника виховання молодших школярів у педагогічній спадщині В. О. Сухомлинського	262
Карпа І. Використання веб-сторінок та соціальної мережі Facebook у процесі навчання англійської мови	267
Касинці С. Шляхи мотивації майбутніх економістів до організації самоосвітньої діяльності у процесі професійної підготовки в університеті	273
Луців С. Особливості використання дидактичних віршів на уроках української мови у початкових класах	278
Муляр Н. Особливості вивчення сімейних традицій на уроках «Я у світі» початкової школи	284
Орловська Л. Вимоги до вправ для формування грамагічної компетенції в усному мовленні у майбутніх учителів англійської мови як другої іноземної	290
Пагула М., Чубик, О., Демко М. Теоретико-методичні аспекти вивчення уявляючих ПТНЗ теми «Мікропроцесорна система стабілізації руху автомобіля»	296
Пантьок М., Стахів Л. Інтерактивне навчання молодших школярів у контексті інтеграції науки і практики	304
Степик А. Чинники та перешкоди посилення соціальної відповідальності підприємництва	311
Чепельюк А. Поетапна організація психолого-педагогічної підготовки майбутніх учителів фізичної культури як умови формування їх професійної компетентності	313
Шаран О., Юрас З. Педагогічні умови формування готовності майбутніх учителів початкових класів до розвитку логічного мислення молодших школярів на уроках математики	324
Шепенюк І. Сучасна технологія організації роботи з домашніми завданнями учнів при вивченні природничих дисциплін	330